

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ และการคุ้มครองอุตสาหกรรม
เยื่อกระดาษในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน : นางสาวเรวดี รัชฎาภิทยพิทยา

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เกษร หอมขจร ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ อติ ไทยานันท์
3. รองศาสตราจารย์ วิรัช ธเนศวร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาอัตราการคุ้มครองและความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษในประเทศไทย ในปี 2537-2541 โดยใช้เครื่องมืออัตราการคุ้มครองตามราคาและอัตราการคุ้มครองตามมูลค่าเพิ่มในการศึกษาอัตราการคุ้มครองของอุตสาหกรรม และใช้เครื่องมือต้นทุนการใช้ทรัพยากรในประเทศในการศึกษาเรื่องความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตของอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังได้ศึกษาโครงสร้างและสถานะของอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษในประเทศไทย ทั้งด้านการผลิต การบริโภค การนำเข้า และการส่งออก เพื่อให้เห็นภาพของอุตสาหกรรมได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษในประเทศไทยนั้น เป็นอุตสาหกรรมที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต โดยดูที่ค่า DRC ที่คำนวณได้ในปี 2537 - 2541 มีค่าเท่ากับ 17.00 , 17.58 , 17.72 , 21.33 และ 28.13 บาทต่อดอลลาร์ ตามลำดับ ซึ่งค่าดังกล่าวมีค่าน้อยกว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงา (SER) ในปีนั้นๆ หรือวัดได้จากค่า DRC Ratio คือ 0.63 , 0.67 , 0.66 , 0.64 และ 0.64 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเยื่อ

กระดาษสมควรได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมจากรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ส่วนอัตราการคุ้มครองอุตสาหกรรมนั้น อัตราการคุ้มครองตามราคาดังนั้น พบว่า ค่าที่คำนวณได้ในปี 2537-2541 มีค่าเป็นลบ แสดงว่ามาตรการต่างๆ ที่รัฐนำมาใช้ในการคุ้มครองอุตสาหกรรมทั้งทางด้านภาษีและมีใช้ภาษีนั่น ทำให้เกิดการบิดเบือนทางการค้า ไม่ได้ก่อให้เกิดการจูงใจต่อผู้ผลิตในการผลิตสินค้าขึ้นทั้งๆ ที่ประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต

ผลของการศึกษาอัตราการคุ้มครองตามมูลค่าเพิ่มตามแนวคิดของ Balassa และ Corden พบว่า อัตราการคุ้มครองมีค่าสูงต่ำตามสภาวะของตลาดโลก โดยในปี 2537 และ ปี 2538 นั้นมีค่าเป็นบวก คือ ตามแนวคิดของ Balassa อัตราการคุ้มครองมีค่าเท่ากับ 1.45 และ 5.22 ตามลำดับ ส่วนแนวคิดของ Corden มีค่าเท่ากับ 1.39 และ 5.02 ตามลำดับ ในปี 2539 อัตราการคุ้มครองเริ่มลดลง ถึงปี 2540-2541 ค่าที่ได้มีการติดลบเกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่าอัตราการคุ้มครองของรัฐที่มีต่ออุตสาหกรรมนั้นมีค่าต่ำอยู่มาก เพราะราคาเยื่อกระดาษภายในประเทศยังคงผันผวนไปตามราคาตลาดโลกอยู่

ผลการศึกษาดังกล่าวนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า รัฐควรให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษต่อไป เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต แต่รูปแบบการคุ้มครองควรมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสการค้าเสรีของโลก เพื่อกระตุ้นให้ผู้ผลิตในประเทศตื่นตัวที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อประเทศไทยจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษนี้ต่อไปในอนาคต